

HADTÖRTÉNELMI IRODALOM.

Hunyadi ifjúsága. Irta: Oszwald Arisztid prémontrei. Budapest, Franklin-Társulat nyomdája. 1916. Történeti Értekezések 10. szám. 8° 73 l.

A legtöbb világtörténeti nagyság emlékének közös osztályrésze, hogy a muló idő permete beszórja mondával, tévedéssel, a mely idő fordultával mind jobban elfedi a maga alá temetett valót. Ez a kelleetlen vendég úgy ráakodik néha, hogy sokszor nagy tisztogatás sem tudja visszaadni a történeti igazság régi fényét. Így vagyunk Hunyadi Jánosunk ifjabb éveinek történetével! Származásába úgy beleszólt a tudákos történetírás, a mese és a népdal, az okmányi valóság beszéde pedig úgy elnémult, hogy alig lehet hallani egy-két biztosabb értesülést világhíres hősrünk fiatal éveiből. Ezt a keveset is mily fárasztó elmepróbák erőfeszítései tudják csak a történeti igazság köztudata számára megmenteni! Ily mentő munkába fogott értekezésünk szerzője is ; nem minden eredmény nélkül. Dolgozata nemcsak összefoglalja a tárgyában megállapított igazságokat, hanem új megállapításokat is ad. Mindenek előtt Hunyadi szüleinek nevét tisztázza, majd eredetére vonatkozólag jelöli meg a helyes nézetet. Megerősíti a Hunyadi oláh származásáról szóló, előtte már megállapított nézetet abban az alakjában, hogy hősrünk apja nem magyarországi származású volt. Ezután Hunyadi apja, Vojk társadalmi állásának vizsgálatára térve, arra jut, hogy Vojk, ha vajda nem volt is, nem volt egészen alacsony rendből való. Annak meghatározásához is talpraesett érveléssel szól hozzá, hogy mikor kapta Vojk Hunyad várát királyi adományul. Bőven rostálja itt a tévedéseket és megállapítja, hogy az 1409. év előtt erről a birtoklásról nem lehet beszélni. Vojkról különben, a ki Zsigmond király udvari szolgálatában állott, még csak egy értesítés szól, mikor az alvajda egy levéllel keresi föl. E levélből közvetve az olvasható ki, hogy Vojk keménykezü ember volt. A Hunyadi anyját körülvevő legendát is törekszik szerzőnk osztalni, itt azonban már kész eredményeket talál, a melyek mellett számára